

Hans Nørkjær Franchs prædiken skærtorsdag

Taler

Hans Nørkjær Franch
Præst

Dato

28. marts 2024

Sted

Skt. Clemens Kirke, Aarhus
domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 13, vers 1-15

Salmer

178 Han står på randen af sin grav
180 Hører til, I høje himle
465 O Jesus, gør det ved din Ånd
696 Kærlighed er lysets kilde
192 Hil dig, frelser og forsoner (nadversalme)
380 Op dog, Zion, ser du ej

- 1 Kan man sige, at vi har et lidt omfattende forhold til hygiejne i vores moderne verden?

- 5 Eller: Skulle jeg bare sige, at vi i hvert fald har et væsentligt andet syn på hygiejne end vi havde for bare 100 år siden.

Vi tager grundige bade flere gange om ugen. En del hver eneste dag.

- 10 I det hele taget er adgangen til rindende varmt vand et af det moderne samfunds herligheder.

Vi skal ikke lang tid tilbage, før det kun var i herskabshjem, der var styrtebad.

- 15 Og så var der sådan noget som servantestellene. På servantemøblet. Fadet og kanden. I virkeligheden en fantastisk fin lille anordning. Ofte placeret på karle- og pigekamre, så de nødtørftigt kunne vaske sig inden dagens dont.

- 20 Der er jo egentlig meget godt at sige om god hygiejne. Der er også meget sundhed forbundet med det foruden almindelig livskvalitet.

Det er egentlig i en mere overført betydning, at jeg i dag vil henlede opmærksomheden på vores lidt ustyrlige holdning til det med renhed.

Der er en tendens i vores tid til, at vi finder et meget stort ubehag ved det ikke-
25 kliniske. Det ubehagelige. Det hårde. Det ikke-bekvemme. Det ikke-lykkelige.

For ikke længe siden hørte jeg et interview med en psykolog, der sagde, at vi skal
væk fra den forestilling, at det er os, der har ansvar for vores børns lykke. Ja, det
er faktisk en vrangforestilling.

30

Lad lige den vende engang. Hvorfor er det en vrangforestilling? Hvorfor er det
problematisk? Er det ikke netop vores fornemmeste opgave, at vores børn får et
lykkeligt liv?

35 Påstanden her er, at svaret på det spørgsmål egentlig er: Nej.

Der er nemlig en tendens i tiden – og det gælder ikke bare børneopdragelse – at
vi har udviklet en næsten panisk angst for negative følelser og oplevelser. Enhver
dårlig følelse eller oplevelse vil vi forsøge enten at aflede eller dække over. Vi får
40 det selv så dårligt over det, når vores børn har det skidt, at vi vil gøre alt for, at de
skal få den dårlige følelse væk. At de skal blive glade igen. At de skal blive
bekymringsløse igen.

Vi tænker det er for børnenes skyld. Og det er da også vores opgave at skabe
45 trygge rammer omkring hinanden – og da særligt børnenes opvækst. Men i en
vis udstrækning – og jeg siger udtrykkeligt i en vis udstrækning – i en vis
udstrækning gør vi dem en bjørnetjeneste ved ikke at ville lade dem være i det
svære. For det, der er den største gave at give et menneske, det er ikke lykke, men
modstandskraft. Det er viljestyrke. Og det er livsmod. Ikke livslykke. Livsmod.

50

Og noget af det, der sker, når vi hele tiden vil aflede negative følelser eller dårlige
oplevelser, det er, at vi giver vores medmennesker indtryk af, at de dårlige
følelser og oplevelser er dødsensfarlige. At det værste er, når de er der. At det kan
vi ikke holde til, så vi må se at få hvasket dem bort. Renset dem ud. Men
55 resultatet af en sådan tilgang kan være, at vi bliver angste for dem.

Vi er på en eller anden måde blevet som Peter, der – da han endelig accepterer at
Mesteren vasker hans fødder – vil have at han skal vaske hele kroppen: ”så også
hænderne og hovedet”. Men Jesus siger nej! Fødderne er nok.

60

Jeg vil være vasket helt rent, Mester! Siger Peter. Jeg vil være perfekt!

Men endnu engang tager Peter fuldkommen fejl.

65

Ikke underligt er denne historie placeret i dag, Skærtorsdag, dagen for indstiftelsen af det andet sakramente, Nadveren.

70

Vi har to hellige sakramenter i vores kirke, og fælles for dem er, at de har noget undseeligt, næsten ikke-eksisterende over sig. Tre små håndfulde vand og du er frelst. Nogle dråber vin og en tynd oblat og du har dine synders nådige forladelse.

75

Ja, eller som her i dagens fortælling: fødderne er nok.

Hvorfor?

80

Fordi det ikke handler om, at vi først er værdige mennesker til at betræde Guds jord, hvis vi er fuldkommen rensede, klinisk desinficerede, corona-standard-afsprittede.

85

At du er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn betyder ikke, at du er et perfekt menneske. At du har modtaget Herrens legeme og blod gør dig ikke til et fejlfrit væsen.

Fødderne er nok.

90

Og det overraskende budskab er faktisk, at det er godt sådan, for det er sådan livet helt grundlæggende er.

Det er ikke perfekt.

95

Det ”perfekte” betyder i øvrigt rent sprogligt ”det afsluttede”. Det har givet navn til en bøjningsform: ”Jeg har ... levet”. Dvs. jeg er færdig.

Men hvis der er noget der er at sige om os, så er det, at vi aldrig er afsluttede – førend den dag, vi træder ind i Guds evighed på den anden side af døden.

100

Vi er ikke færdige. Vi er ikke afsluttede. Vi er ikke perfekte. Og det er hele meningen med det hele.

Det er hele meningen med tilværelsen, at den ikke er fint afrundet, forbilledligt symmetrisk, totalt velafbalanceret.

105

Fødderne er nok.

Det er en del af udfordringen i vores kultur. Se bare på rigtig mange unge mennesker. Vi har ladet dem vokse op i en kultur af konstant monitorering, evaluering, PISA-tests og 12-talsskala, hvor man gives karakter efter ens præstations perfektionsgrad. Ikke som tidligere, hvor man fik høje karakterer for at vove noget. Ved at gøre noget selvstændigt, næsten innovativt eller kreativt.

115 Vi har taget spontaniteten, pladsen til at fejle, alle snublerierne næsten fuldstændig ud af livet. De er røget ud sammen med de fleste af kantstenene og klatretræerne.

Vi har taget alt ud, der kan gøre ondt. Og resultatet er ikke sorgløshed eller lykke, men angst. For når verden så møder os med modstand – for det skal den nok sørge for at gøre – så aner vi ikke, hvad vi skal stille op. For vi har aldrig lært, at det meste, der gør ondt, ikke gør ondt for evigt.

125 Nej, vi skal tilbage til Jesu påmindelse til disciplene. Til påmindelsen, der også lyder fra dette rum: Fødderne er nok.

For så kan du komme videre. På dine egne to vakkende ben.

130 For: Du er på jorden menneske. Den faldne jord, hvor det lydefri liv ikke findes. Hvor det friktionsløse samfund er en formidabel illusion. Hvor det fejlfri er lig med det forstenede og det størknede.

Du er ikke perfekt. For du er menneske. Du er i livet. Og det er godt! For du har Gud i ryggen.

135

Og for den velsignelse kan vi af hjertet sige: Lov og tak og evig ære...

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Skærtorsdag

145 **URI**
<https://www.dansketaler.dk/tale/hans-norkjaer-franchs-praediken-skaertorsdag>

150

155

160

165

170

175